

NACIONALINĖS MOKSLO PROGRAMOS „GEROVĖS VISUOMENĖ“ PROJEKTO APIBENDRINTOS VERTINIMO IŠVADOS

Nacionalinės mokslo programos „Gerovės visuomenė“ projektas (toliau – Projektas) buvo pateiktas vertinti šešioms Lietuvos ir užsienio ekspertams, atstovaujantiems skirtingoms mokslo kryptims: ekonomikai, vadybai, teisei, sociologijai, politikos mokslams. Visi ekspertai Projektui pateikė išsamių pastabų.

Ekspertai Projektą įvertino teigiamai, pažymėdami, kad projekto tikslas – išanalizuoti gerovės visuomenės Lietuvoje plėtros prielaidas, veiksnius, tendencijas, jos raidos trūkštius bei galimybes – strategiškai labai svarbus tiek Lietuvos valstybei, tiek ir visuomenei. Kita vertus, ekspertai pažymėjo, kad programos tikslui šiek tiek trūksta lyginamojo Europos konteksto, kuris būtų svarbus dėl lyginamųjų tyrimų ir mokslinių tyrimų Lietuvoje internacionalizacijos.

Kaip tinkama įvertinta ir būsimos programos paskirtis – atlikti kompleksinius gerovės visuomenės prielaidų ir jos raidos mokslinius tyrimus Lietuvoje. Ekspertai pažymėjo, kad „*programos uždaviniai ir priemonės tinkamai organizuotos pagal sudėtines programos dalis*“, o programa „*pateikia visapusišką ir išsamiai aprašytą alternatyvą – gerovės visuomenę – šiuo metu dominuojančiai neoliberaliai visuomenės vystymosi strategijai*“.

Konkrečių siūlymų ekspertai pateikė Projekte numatytoms programos įgyvendinimo priemonėms: kai kurias formuluotes pasiūlyta pildyti ar tikslinti.

Visų pirma, programos turinyje pasiūlyta daugiau dėmesio teikti daugiakryptiškumui ir tarpdiscipliniškumui. Ekspertai atkreipė dėmesį, kad mokslinių tyrimų, inovacijų ir eksperimentinės plėtros problematika išskirtinai siejama su verslo kontekstu, nors ją derėtų nagrinėti ir aukštojo mokslo kontekste, t. y. skirti dėmesio savianalizei – aukštojo mokslo konkurencingumui, mokslinių tyrimų tarptautiškumui, mokslo ir verslo santykiams. Kai kurie ekspertai pažymėjo, kad būtina plačiau tirti nusikalstamumo raiškos ypatybes ir jį veikiančius veiksnius, jo prevencijos ir kontrolės galimybes siekiant maksimalaus jų veiksmingumo, tirti šalies politinę ir valdymo sistemas kaip gerovės visuomenės plėtros priemones, rengti atsakingos viešosios politikos ir piliečių įsitraukimo į viešąją politiką rekomendacijas.

Ekspertai pasiūlė, kad Projekte numatyti labiau kiekybiniai Programos rezultatų vertinimo kriterijai – tyrimų rezultatų patikimumas, reprezentatyvumas, tarptautiškumas, tyrimų rezultatų sklaida valstybės valdymo institucijoms – būtų papildyti ir tam tikrais kokybiniais rodikliais: metodikos inovatyvumas bei patikimumas, rezultatų (duomenų) naujumas, taikomumas ir prieinamumas tarptautiniame kontekste, rezultatų sąsajos su esamomis žiniomis ir panašiai.

Dėl numatytų programos stebėsenos ir atskaitomybės mechanizmų pastabų nepateikta.

Apibendrinami galimą programos poveikį ekspertai pažymėjo, kad ji „*stimuliuotų fundamentalius ir labai reikalingus Lietuvai socialinius tyrimus, taip pat vystytų šalies mokslinį tiriamąjį potencialą*“.
